

Bruksela, dnia 30 maja 2016 r.

KANCELARIA SENATU

Przedstawiciel Kancelarii Senatu
przy Unii Europejskiej

Sprawozdanie nr 37/2016

SESJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

Bruksela, 25-26 maja 2016 r.

Podczas sesji Parlamentu Europejskiego, która odbyła się w dniach 25-26 maja br. w Brukseli, omawiane były następujące tematy i poczyniono poniższe ustalenia:

1. **INSTYTUCJE** - Otwarcie sesji: hołd dla Marco Pannelli
2. **ENERGIA** - Parlament chce wzmocnić uprawnienia konsumenta na rynku energii
3. **HANDEL ZEWNĘTRZNY/MIĘDZYNARODOWY / SPRAWY GOSPODARCZE I WALUTOWE** - Posłowie wzywają do monitorowania walut wirtualnych w celu zwalczania prania brudnych pieniędzy i terroryzmu
4. **SWOBODNY PRZEPIYW TOWARÓW / SWOBODNY PRZEPIYW USŁUG / SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE** - Projekty przepisów w dziedzinie jednolitego rynku cyfrowego to krok w dobrym kierunku, uważają posłowie
5. **SWOBODNY PRZEPIYW TOWARÓW / SWOBODNY PRZEPIYW USŁUG / SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE** - Debata nt. propozycji dotyczących jednolitego rynku cyfrowego
6. **WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI I SPRAWY WEWNĘTRZNE / STOSUNKI ZEWNĘTRZNE** - Stosunki UE-USA: "Tarcza Prywatności" regulująca przepływ danych za Atlantyk musi zostać uszczelniona, uważają posłowie
7. **ROLNICTWO** - Debata: Jak ratować producentów przed spadającymi cenami mleka

1. INSTYTUCJE - Otwarcie sesji: hold dla Marco Pannelli

Przewodniczący Martin Schulz upamiętnił podczas otwarcia sesji Marco Panellę, który zmarł 19 maja. Zapamiętał Panellę wieloletniego posła do Parlamentu z Włoch, z którym współpracował przez wiele lat, jako zaangażowanego obrońcę praw człowieka, pacyfizmu i pluralizmu, zagorzałego przeciwnika kary śmierci, rzecznika praw więźniów, praw osób LGTB oraz wczesnego zwolennika równości kobiet i mężczyzn.

Zdecydowany zwolennik Unii Europejskiej i pionier w polityce, Marco Panella był szanowany ponad przynależnością partyjną i narodową. Jego praca zostanie podjęta przez kolegów parlamentarzystów, obiecał Przewodniczący, przekazując kondolencje rodzinie i przyjaciołom.

- **Zmiany w porządku obrad**

Środa, 25 maja br.

Oświadczenie Komisji w sprawie „Substancji zaburzających gospodarkę hormonalną organizmu: sytuacja po orzeczeniu Sądu, z dnia 16 grudnia 2015 roku”, zostanie dodane, jako punkt czwarty porządku obrad, po oświadczeniach Rady i Komisji w sprawie "Transatlantyckiego transferu danych". Z tego powodu posiedzenie zakończy się o 24.00.

Dodatkowo, debatę podsumuje rezolucja, nad którą głosowanie odbędzie się podczas pierwszej sesji plenarnej w czerwcu.

Europejski Trybunał Sprawiedliwości orzekł, w grudniu 2015 roku, że Komisja Europejska złamała prawo nie publikując naukowo potwierdzonych kryteriów definiujących substancje, jako pierwszego kroku zmierzającego do ograniczenia kontaktu z nimi. Posłowie wzywali wielokrotnie do ograniczenia substancji zaburzających gospodarkę hormonalną, które uważa się za powiązane ze spadkiem jakości spermy, wcześniejszym dojrzewaniem, niektórymi rodzajami raka oraz innymi nieprawidłowościami.

Czwartek, 26 maja br.

Sprawozdanie dotyczące uchylenia immunitetu **Evelyn Regner** (S&D, Austria) zostanie dodane do listy głosowań.

- **Przychodzący/odchodzący posłowie**

Peter Eriksson (Zieloni/EFA, Szwecja) zwolni swoje miejsce z dniem 25 maja, w wyniku rezygnacji.

2. ENERGIA - Parlament chce wzmocnić uprawnienia konsumenta na rynku energii

Konsumenci powinni uzyskać więcej uprawnień na rynku energii zdaniem posłów, którzy poparli w dniu 26 maja br. rezolucję „w sprawie stworzenia nowego ładu dla odbiorców energii”. Posłowie rekomendują grupowy zakup energii, wytwarzanie energii elektrycznej dla gospodarstw domowych, poprawę stopnia porównywalności cen usług oraz ułatwienie zmiany taryfy i dostawcy energii. Chcą też, aby unijne fundusze na rzecz efektywności energetycznej służyły przeciwdziałaniu ubóstwu energetycznemu.

Poprzez tę nieustawodawczą rezolucję Parlament chce wpłynąć na kierunek prac prowadzonych w Komisji Europejskiej nad projektami ustawodawczymi dotyczącymi Unii Energetycznej, której celem jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju europejskiej energetyki.

„Obecnie 50 milionów obywateli Unii Europejskiej żyje w energetycznym ubóstwie. Wiele z nich ma zawarte przestarzałe umowy energetyczne, zwane również *'uśpionymi umowami'*, które często wymagają dużych opłat za podłączenie w przypadku zmiany dostawcy energii. Chcę, aby firmy energetyczne zapewniły konsumentom odpowiednie informacje o najniższych możliwych taryfach i odstąpiły od wysokich opłat za zmianę dostawcy energii. W 2016 w Europie, nikt nie powinien być zmuszony do wyboru między jeść albo włączyć ogrzewanie lub chłodzenie” - powiedziała **Teresa Griffin** z S&D.

Aby zachęcić konsumentów do ogrywania aktywnej roli na rynku energetycznym, posłowie sugerują:

- wprowadzenie nowych modeli biznesowych, takich jak programy zbiorowego zaopatrzenia oraz innowacyjne instrumenty finansowe, mające na celu ułatwienie konsumentom własnej produkcji energii oraz korzystanie z niej w sposób najbardziej efektywny;
- usunięcie barier administracyjnych w celu ułatwienia własnej produkcji energii, skrócenie procedur wydawania zezwoleń i promowanie spółdzielczych systemów energetycznych;
- wprowadzenie korzystnych warunków dla lokatorów i osób mieszkających w budynkach wielomieszkaniowych, w celu szerszego wykorzystywania energii wytwarzanej we własnym zakresie oraz narzędzi mających na celu zwiększenie efektywności energetycznej.

- **Przejrzystość cen i porównywalność taryf**

Posłowie proponują również serię sposobów na zapewnienie przejrzystości cen energii i stworzeniu rzeczywiście konkurencyjnego i przyjaznego konsumentom detalicznego rynku energii:

- częstsze dostarczanie rachunków za energię i bardziej zrozumiałe umowy;
- zapewnienie konsumentowi łatwego i szybkiego dostępu do danych dotyczących zużycia energii i kosztów z nimi związanych;
- umożliwienie konsumentom porównanie ofert (nawet jeśli nie mają dostępu do internetu i albo nie potrafią się nim posługiwać) oraz ocenę, czy zmiana dostawcy umożliwiłaby zmniejszenie opłat za energię;
- dostarczanie konsumentom na rachunkach za energię lub razem z nimi informacji o najodpowiedniejszej i najkorzystniejszej dla nich taryfie opartej na historii zużycia, i zapewnienie, że będą mogli ją wybrać w najprostszy możliwy sposób, bez kar za odstąpienie od umowy;
- rozwój konkurencyjnych cen energii, odzwierciadlających zużycie energii w godzinach szczytu i poza, oraz przejrzyste, porównywalne i jasne taryfy;
- rozwój inteligentnych sieci i urządzeń automatyzujących zarządzanie popytem na energię w reakcji na sygnały cenowe.

- **Zwalczanie ubóstwa energetycznego**

Ubóstwo energetyczne - przypadki, w których ludzi nie stać na ogrzewanie lub używanie elektryczności ze względu na zbyt wysokie ceny - powinno być zwalczane od podstaw, mówią posłowie, domagając się by unijne fundusze przeznaczane na zwiększenie efektywności energetycznej i wytwarzanie własnej energii lepiej uwzględniały potrzeby konsumentach o niskich dochodach, dotkniętych ubóstwem energetycznym.

Przeznaczone dla właściwego odbiorcy i "całkowicie przejrzyste" taryfy socjalne są niezbędne dla obywateli o niskich dochodach, a zatem powinny być promowane, dodają posłowie.

- **Co dalej**

Podczas debaty w dniu 25 maja br. wiceprzewodniczący Komisji Maroš Šefčovič zapowiedział na wrzesień najpierw przedstawienie projektów ustawodawczych dotyczących efektywności energetycznej i struktury rynku, a następnie projekty przepisów w sprawie

energii odnawialnej, sprawozdania na temat cen energii, i projektu ustanowienia obserwatorium ubóstwa energetycznego w 2018 roku.

Procedura: rezolucja nieustawodawcza

3. HANDEL ZEWNĘTRZNY/MIĘDZYNARODOWY / SPRAWY GOSPODARCZE I WALUTOWE - Posłowie wzywają do monitorowania walut wirtualnych w celu zwalczania prania brudnych pieniędzy i terroryzmu

Komisja Europejska powinna powołać zespół mający za zadanie monitorowanie walut wirtualnych, takich jak Bitcoin, aby uniemożliwić ich wykorzystanie w celu prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, stwierdził Parlament Europejski w niewiążącej rezolucji przyjętej w dniu 26 maja br.

Propozycja, określona w rezolucji przygotowanej przez **Jakoba von Weizsäckera** (S & D, Niemcy) sugeruje, że grupa zadaniowa, która będzie nadzorowana przez Komisję, powinna zgromadzić wiedzę na temat technologii walut wirtualnych. Jej zadaniem będzie również zarekomendowanie niezbędnych przepisów. Jednak tekst rezolucji ostrzega przed przyjęciem zbyt surowego podejścia do tej nowej technologii, która może zaoferować wiele korzyści i możliwości dla konsumentów, jak i dla rozwoju gospodarczego.

„Aby uniknąć ograniczania innowacji, preferujemy ostrożne monitorowanie zamiast przedwczesnej regulacji. Ale bierzemy pod uwagę, że innowacje IT mogą rozprzestrzeniać się bardzo szybko. Dlatego wzywamy Komisję do utworzenia grupy zadaniowej do aktywnego monitorowania, w jaki sposób technologia ewoluuje, byśmy mogli działać płynnie i mocno działać zanim staną się one systematyczne i do przedstawienia w odpowiednim czasie propozycji konkretnej regulacji, jeśli zajdzie taka potrzeba”, powiedział poseł von Weizsäcker.

Komisja rozważa obecnie propozycje wprowadzenia wirtualnych platform wymiany walut w ramach istniejącej dyrektywy UE w sprawie prania brudnych pieniędzy, która powinna zostać poddana przeglądowi i aktualizacji. Wnioski te zawierają odpowiedni instrument, który wymaga od platform podjęcia należytej staranności, gdy klienci wymieniają waluty wirtualne na rzeczywiste. To zakończy anonimowość powiązaną z taką wymianą. Organy nadzorujące obawiają się, że obecny system pomaga organizacjom terrorystycznym i specjalizującym się w praniu brudnych pieniędzy.

Propozycja Parlamentu, która została przyjęta 542 głosami, przy 51 głosach przeciw i 11 wstrzymujących się, zostanie wysłana do Komisji Europejskiej w celu jej rozpatrzenia.

- **Wywiad z posłem sprawozdawcą - Wirtualne waluty: Możliwości zastosowania technologii są ogromne**

W ostatnich latach wirtualne waluty stały się atrakcyjnym środkiem płatniczym, stanowiącym alternatywę dla tradycyjnych sposobów dokonywania płatności. W dniu 25 maja w PE odbędzie się debata plenarna, w dniu 26 maja br. głosowanie dotyczące raportu w sprawie wirtualnych walut. Poniżej przedstawiam rozmowę o potencjalnych wyzwaniach i zagrożeniach z posłem sprawozdawcą Jakobem von Weizsäckerem (S&D, Niemcy).

W swoim sprawozdaniu stwierdza Pan, że rozwój walut wirtualnych jest szybkim, zdecentralizowanym i tanim sposobem dokonywania płatności. Czy Pana zdaniem waluty te mogą stanowić realną alternatywę dla przelewów bankowych?

To ekscytująca technologia, bo pozwala budować zaufanie w systemie bez udziału centralnej władzy. Możliwe, że w przyszłości pieniądze będą transferowane w zdecentralizowany sposób i potencjalnie taniej niż teraz. Możliwe także, że obecni gracze tacy jak SWIFT będą stosować tę technologię, by podnieść swoją skuteczność.

Jednak potencjalne zastosowanie technologii wykracza daleko poza wirtualne waluty. Ta technologia może być zastosowana w innych dziedzinach - od transakcji finansowych, przez zarządzanie prawami cyfrowymi, po walkę z oszustwami związanymi z podatkiem VAT.

Pytanie, jak będzie ewoluowała technologia i jak zostanie zastosowana, pozostaje otwarte. Niektóre z tych zmian mogą nastąpić gwałtownie i będą potrzebowały regulacji.

Czy Pana zdaniem anonimowość transakcji jest zagrożeniem, zwłaszcza w kontekście prania brudnych pieniędzy?

Nie nazwałbym tego anonimowością. Jedną ze specjalnych cech tej technologii jest możliwość otrzymania kompletnego zapisu każdej transakcji, jaka kiedykolwiek miała miejsce. Przy niewielkim talencie przewidywania można łatwiej śledzić tajne transakcje niż w przypadku transakcji gotówkowych. Dlatego w kontekście transparentności transakcje wirtualnymi walutami stoją pomiędzy zwykłym przelewem bankowym a płatnością gotówką, która jest naprawdę anonimowa.

Jakie podejście sugeruje Pan w stosunku do regulowania tej technologii?

Zastosowanie technologii zdecentralizowanych ksiąg rachunkowych - technologii, która stoi u podstaw waluty Bitcoin - nie ma jeszcze charakteru systematycznego i nadal gwałtownie ewoluuje. Na tym etapie nie powinniśmy tłumić innowacji wyprzedzającą regulacją. Ale biorąc pod uwagę, że mamy do czynienia z gwałtownym rozwojem, nie możemy pozwolić sobie na to, by zostać w tyle i czekać. Zamiast tego powinniśmy ustanowić grupę zadaniową na poziomie UE, która miałaby aktywnie monitorować przezornie, w jaki sposób ewoluują zastosowania technologii po to, byśmy mogli działać płynnie i mocno działać zanim staną się one systematyczne. Poza tym już istniejąca legislacja musi być zastosowana, np. w zakresie przeciwdziałania praniu brudnych pieniędzy.

4. SWOBODNY PRZEPIY W TOWARÓW / SWOBODNY PRZEPIY W USŁUG / SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE - Projekty przepisów w dziedzinie jednolitego rynku cyfrowego to krok w dobrym kierunku, uważają posłowie

Większość posłów przychylnie odniosła się do proponowanych przez Komisję inicjatyw, którą mają ułatwić konsumentom i przedsiębiorstwom kupowanie i sprzedawanie produktów i usług w sieci na terenie całej UE. Debata plenarna z Andruszem Ansipem, wiceprzewodniczącym Komisji do spraw jednolitego rynku cyfrowego odbyła się w dniu 25 maja br. O przyjęciu nowych przepisów dotyczących jednolitego rynku cyfrowego zdecydują wspólnie Parlament i Rada UE.

Pakiet przedstawiony przez Komisję zawiera przepisy dotyczące elektronicznego handlu i usług, nieuzasadnionego blokowania dostępu do usług z powodu lokalizacji odbiorcy, doręczania paczek w obrocie międzynarodowym, egzekwowania przepisów konsumenckich na terytorium całej UE. Komisja proponuje też nowelizację dyrektyw regulujących audiowizualne usługi medialne i funkcjonowanie platform internetowych.

W dyskusji posłowie opowiedzieli się za zapewnieniem wszystkim użytkownikom, bez względu na kraj, w którym żyją, jednakowego dostępu do udogodnień zapowiedzianych przez Komisję w opublikowanym 25 maja pakiecie przepisów dotyczących jednolitego rynku cyfrowego. Poparli zamiar odejścia od rozwiązań niebiorących pod uwagę zróżnicowania platform internetowych a tym samym zróżnicowania oczekiwań użytkowników. Część posłów oczekiwała jednak od Komisji dalej idących zmian zasad dotyczących tak zwanego "blokowania geograficznego", czyli uzależniania przez usługodawcę dostępu do oferowanych w internecie usług lub towarów w zależności od miejsca pobytu nabywcy, w szczególności tych, które odnoszą się do ochrony praw autorskich.

- **Więcej o strategii jednolitego rynku cyfrowego**

Strategia obejmuje 16 inicjatyw (ustawodawczych i nieustawodawczych), które zostaną przedstawione do końca tego roku. Komisja Europejska ogłosiła już projekty legislacyjne dotyczące zamówień na dostawę treści cyfrowych (np. przesyłanie strumieniowe muzyki), umów dotyczących sprzedaży internetowej (np. zakupy ubrań przez internet), dostępu podczas podróży w UE do treści (muzyki, filmów, gier) zakupionych online bez względu na miejsce zakupu, oraz transgranicznego przenoszenia na rynku wewnętrznym usług online w zakresie treści i wykorzystywania zakresu częstotliwości 470-790 MHz dla usług mobilnego internetu w UE.

Parlament przyjął 19 stycznia 2016 rezolucję autorstwa **Evelyne Gebhardt** (S&D, Niemcy) i **Kaji Kallas** (ALDE, Szwecja) zalecającą podjęcie działań na rzecz wykorzystania potencjału jednolitego rynku cyfrowego.

W 2015 roku Komisja Europejska przedstawiła strategię jednolitego rynku cyfrowego obejmującą trzy filary:

- lepszy dostęp do dóbr i usług cyfrowych w całej Europie;
- stworzenie odpowiednich warunków i jednolitych zasad prowadzenia działalności dla sieci cyfrowych i usług innowacyjnych, aby mogły się lepiej rozwijać;
- zmaksymalizowanie potencjału wzrostu gospodarki związanego z gospodarką cyfrową.

W styczniu 2016 roku Parlament Europejski przyjął sprawozdanie, w którym odniósł się do propozycji KE, wzywając m.in. do zakazania geoblockingu.

W dniu 25 maja, Komisja Europejska przedstawiła propozycje dotyczące handlu elektronicznego oraz sektora audiowizualnego.

Propozycje Komisji były przedmiotem debaty plenarnej w Parlamencie Europejskim, która odbyła się 25 maja.

„W innowacjach cyfrowych chodzi o poprawę, o znajdowanie nowych rozwiązań dla problemów - od dostępu do dóbr po środowisko i mobilność. Celem jednolitego rynku cyfrowego jest także przełamywanie barier, które tworzone są niekiedy przez przestarzałą legislację i praktyki” - mówiła **Kaja Kallas** (ALDE, Estonia), współsprawozdawczyni.

- **Geoblocking**

To często nieuzasadnione ograniczenie dostępu do treści lub usług online nakładane przez usługodawców na użytkowników z określonych regionów geograficznych. W rezolucji posłowie stwierdzili, że należy położyć kres nieuzasadnionemu blokowaniu dostępu konsumentów do usług i dóbr ze względu na adres IP, kod pocztowy albo miejsce wydania karty kredytowej.

W styczniu 2016 roku PE stwierdził w rezolucji, że należy zapobiegać nieuzasadnionemu geoblockingowi.

Zgodnie z propozycją Komisji Europejskiej konsumenci z innych państw członkowskich powinni mieć taki sam dostęp do dóbr i usług jak konsumenci w danym kraju - o ile zróżnicowanie nie jest obiektywnie uzasadnione. Należy podkreślić, że propozycja KE nie ma na celu nałożenia obowiązku dostarczania na terenie całej UE.

„W świecie, w którym żyjemy, byłoby nie do pomyślenia, by sprzedawca polegał jedynie na państwie członkowskim, w którym mieszka. Chcemy także chronić konsumentów, wykorzystać dyskryminację ze względu na ich kraj pochodzenia czy kartę kredytową, jaką posiadają. To nie do zaakceptowania w warunkach wspólnego rynku” - mówiła posłanka **Evelyne Gebhardt (S&D, Niemcy)**, współsprawozdawczyni, w czasie debaty w PE.

Propozycje Komisji obejmują także **przystępniejsze cenowo i sprawniejsze transgraniczne dostarczanie przesyłek oraz środki mające na celu zwiększenie zaufania konsumentów do handlu elektronicznego.**

- **Audiowizualne usługi medialne**

Komisja Europejska zaproponowała także zaktualizowanie unijnych przepisów w sektorze audiowizualnym w celu stworzenia sprawiedliwszych warunków dla wszystkich podmiotów (zarówno tradycyjnych nadawców, jak platform udostępniania plików wideo czy VOD), promowania europejskich filmów, ochrony małoletnich i skuteczniejszego zwalczania mowy nienawiści.

Propozycje Komisji dotyczą m.in.: większej elastyczności nadawców w zakresie reklam. KE będzie wspierać wysiłki sektora i zainteresowanych stron w zakresie współregulacji i samoregulacji.

„Każdy działający na rynku - zarówno tradycyjni nadawcy, jak i dostawcy usług online - powinien działać wg takich samych zasad bez dyskryminacji” - mówił w Parlamencie Europejskim **Andrus Ansip**, wiceprzewodniczący KE, odpowiedzialny za jednolity rynek cyfrowy. Ansip dodał, że unijne przedsiębiorstwa dobrze radzą sobie w warunkach gospodarki społecznościowej i na rynku aplikacji mobilnych. „By rozkwitać, wszystkie platformy potrzebują środowiska prawnego dającego pewność” - przekonywał wiceprzewodniczący KE.

- **Kolejne propozycje KE**

W 2015 i na początku 2016 roku KE przedstawiła propozycje dotyczące dostarczania treści cyfrowych (np. odtwarzania przesyłanych strumieniowo plików muzycznych), zaś drugi – internetowej sprzedaży towarów (np. zakupu ubrań w internecie).

W lutym 2016 roku KE zaproponowała zastosowanie wysokiej jakości częstotliwości radiowych, by pobudzić rynek usług mobilnego internetu.

Do końca 2016 roku spodziewane są kolejne wnioski KE - m.in. w zakresie uproszczenia podatku VAT, cyberbezpieczeństwa oraz prawa autorskiego.

5. SWOBODNY PRZEPIYW TOWARÓW / SWOBODNY PRZEPIYW USŁUG / SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE - Debata nt. propozycji dotyczących jednolitego rynku cyfrowego

W dniu 25 maja 2016 roku, na posiedzeniu plenarnym PE odbyła się debata z wiceprzewodniczącym **Andrusem Ansipem** na temat propozycji dotyczących jednolitego rynku cyfrowego. Pakiet został przyjęty tego samego dnia przez Komisję. Wiceprzewodniczący Ansip przedstawił dwie inicjatywy Komisji, dotyczącego elektronicznego handlu i usług oraz audiowizualnych usług medialnych i funkcjonowania platform internetowych. Pakiet dotyczący elektronicznego handlu opiera się na trzech wnioskach ws. nieuzasadnionego blokowania dostępu do usług z powodu lokalizacji odbiorcy, doręczania paczek w obrocie międzynarodowym i egzekwowania przepisów konsumenckich na terytorium całej UE. Celem pakietu e-commerce jest traktowanie wszystkich konsumentów w UE w ten sam sposób, zarówno w przypadku sprzedaży online, jak i offline. Pozwoli to również na większą przejrzystość cen dostaw i poprawę egzekwowania transgranicznej ochrony konsumentów. Odnośnie platform internetowych Komisja opublikowała wytyczne i odmówiła horyzontalnej regulacji. W zakresie

audiowizualnych usług medialnych, nowa propozycja ma na celu wzmocnienie europejskiej kultury i lepszą ochronę dzieci.

Większość grup politycznych zareagowała pozytywnie na zapowiedziane propozycje, określając je jako krok we właściwym kierunku. Niektórzy wezwali, aby inicjatywa dotycząca geoblockingu również wzięła pod uwagę przepisy prawa autorskiego. W większości zgodzili się również na odrzucenie horyzontalnych przepisów dotyczących platform.

- **Wystąpienia w imieniu grup politycznych:**

Występujący w imieniu EPP eurodeputowany **Schwab** (Niemcy) poparł propozycje Komisji, uznając, że idą w dobrym kierunku. EPP wspiera włączenie wszystkich obywateli w jednolity rynek cyfrowy i prawdziwy jednolity rynek. Odnosząc się do platform internetowych, grupa EPP z zadowoleniem przyjęła podejście zastosowane przez Komisję, chociaż nadal domaga się wdrożenia uregulowań, zwłaszcza w celu zwiększenia konkurencyjności UE.

Występująca w imieniu S & D eurodeputowana **Gebhardt** (Niemcy) pogratulowała Komisji tego, że wreszcie zaprezentowała pakiet propozycji, w szczególności w zakresie e-commerce. Podkreśliła, że jakakolwiek dyskryminacja jest nie do zaakceptowania w ramach jednolitego rynku. Wezwała do skupienia się w przyjętym pakiecie na konsumentach, w szczególności w odniesieniu do przejrzystości i kosztów wysyłki. Odnosząc się do platform internetowych, grupa S&D zgodziła się z podejściem Komisji, która zaproponowała ustawodawstwo sektorowe.

Występujący w imieniu ECR eurodeputowany **Henkel** (Niemcy) wsparł prace Komisji. Grupa ECR domagała się "więcej Europy" w obszarze jednolitego rynku cyfrowego.

Występująca w imieniu ALDE eurodeputowana **Charanzová** (Czechy) wezwała Komisję, aby naciskała na Radę ws. jednolitego rynku cyfrowego. Pakiet będzie generować zaufanie między konsumentami i przedsiębiorstwami. Niektóre elementy jednolitego rynku cyfrowego będą wymagały dopracowania, szczególnie w obszarze platform internetowych, gdzie występuje ryzyko nadmiernej regulacji, zwłaszcza w odniesieniu do ich zbyt szerokiej definicji.

Występujący w imieniu GUE eurodeputowany **De Jong** (Holandia) wyraził swoje obawy o wpływ pakietu na MŚP, jako że w jego opinii propozycje są korzystniejsze dla większych firm, zwłaszcza dla platform. Wezwał do większej przejrzystości w zakresie sprzedaży on-

line, gdzie ceny są bardzo zróżnicowane. Zwrócił uwagę na duże różnice cen tych samych towarów zarówno między sprzedawcami, jak i państwami członkowskimi.

Występująca w imieniu Zielonych eurodeputowana **Reda** (Niemcy) z zadowoleniem przyjęła propozycje, ale zwróciła uwagę na brak przepisów odnośnie rozwiązania problemu geoblockingu w obszarze praw autorskich, co niepokoi obywateli europejskich.

Występująca w imieniu ENF eurodeputowana **Kappel** (Austria) pozytywnie wyrażała się na temat zaproponowanego pakietu, stwierdzając, że ochrona konsumentów zostanie podwyższona. Wezwała do poprawy procedur dotyczących identyfikacji online.

Pozostali członkowie PE poruszali w swoich wypowiedziach szeroki zakres zagadnień dotyczących jednolitego rynku cyfrowego a także omawianych nowych propozycji. Kilku europosłów wzywało do zwrócenia szczególnej uwagi na MŚP. Eurodeputowana **Toia** (S & D, Włochy) mówiła o konieczności wspierania MŚP przez transformację cyfrową, która powinna w jak największym stopniu ograniczać dla nich ryzyko. W grupie ECR wątpliwości zostały podniesione przez kilku jej członków, np. eurodeputowaną **Ford** (Wielka Brytania, przewodnicząca komisji IMCO) i eurodeputowanego **Daltona** (Wielka Brytania) zaniepokojonych tym, że detaliści będą zmuszani do sprzedaży transgranicznej. Ostrzegali przed regulacją nowych usług nadawczych, takich jak wideo na żądanie w taki sam sposób jak tradycyjne usługi audiowizualne, w szczególności w odniesieniu do wymogu oferowania 20% udziału treści wyprodukowanych na terenie UE. Eurodeputowana **Kallas** (ALDE, Estonia) wezwała do ogólnego podejścia, dlaczego firmy korzystają z geoblockingu zamiast ryzykowania odstraszeniem firm od sprzedaży w internecie. Kilku europosłów, m.in. eurodeputowani **Danti** (S & D, Włochy) i **Reimon** (Zieloni, Austria) wezwali do postawienia obywateli w samym sercu jednolitego rynku cyfrowego, a nie tylko postrzegania ich jako konsumentów, domagając się utworzenia prawdziwego społeczeństwa cyfrowego.

- **Podsumowanie debaty**

Kończąc debatę, wiceprzewodniczący **Ansip** podziękował PE za silne wsparcie propozycji KE. Zapewnił, że nowe propozycje nie zostały przedstawione, aby zmusić każdego detalistę do sprzedaży transgranicznej, ale aby zapewnić taki sam system sprzedaży dla obywateli danego kraju, jak i obywateli UE, podobnie jak w przypadku sprzedaży offline. Zgodnie z propozycją Komisji Europejskiej konsumenci z innych państw członkowskich powinni mieć taki sam dostęp do dóbr i usług jak konsumenci w danym kraju. Odnosząc się do zakresu wniosku ws. geoblockingu, w kwestii prawa autorskiego stwierdził, że zbyt duże ambicje uniemożliwiłyby przyjęcie przepisów. Komisja musiała pójść na kompromis, biorąc pod uwagę różne interesy i preferowała stopniowe podejście krok po kroku.

6. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI I SPRAWY WEWNĘTRZNE / STOSUNKI ZEWNĘTRZNE - Stosunki UE-USA: "Tarcza Prywatności" regulująca przepływ danych za Atlantyk musi zostać uszczelniona, uważają posłowie

W przyjętej w dniu 26 maja br. rezolucji Parlament wezwał Komisję Europejską do kontynuacji negocjacji z USA w sprawie tzw. "Tarczy Prywatności", czyli ochrony danych obywateli UE przekazywanych do USA w celach handlowych, bo obecny projekt ma jeszcze wiele "braków".

Rezolucja nieustawodawcza została przyjęta 501 głosami, przy 119 głosach przeciw i 31 wstrzymujących się. Posłowie pochwalili wysiłki podejmowane przez Komisję i administrację USA, by "zdecydowanie udoskonalić" istniejące wcześniej zabezpieczenia chroniące prywatność obywateli UE, których dane osobowe zebrane w celach handlowych (na przykład podczas zakupów przez internet) trafiają za Atlantyk. Wraz ze wzrostem liczby transakcji wzrasta ryzyko, że dane te będą używane bez wiedzy obywatela na jego szkodę (na przykład przez agencje wywiadowcze). Żeby temu zapobiec, ochrona danych zagwarantowana w prawie unijnym powinna zostać utrzymana, gdy dane osobowe opuszczają terytorium UE. Uszczelnieniu systemu ma służyć zastąpienie poprzedniego systemu transatlantyckiego transferu danych (tzw. "Bezpieczna Przystań" - Safe Harbour), nowym mechanizmem (zwanym "Tarczą Prywatności" - Privacy Shield).

Mimo uznania dla wysiłków podejmowanych przez Komisję, posłowie uważają, że "Tarcza Prywatności" nie przynosi znaczącej poprawy w porównaniu z "Bezpieczną przystanią" i wyliczają "braki":

- Dostęp władz amerykańskich do danych Europejczyków poprzez mechanizm Tarczy Prywatności, podczas gdy zgodnie z wyrokiem Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości amerykańskie zabezpieczenia nie gwarantują ochrony prywatności na poziomie wymaganym w prawie unijnym;
- możliwość gromadzenia danych zbiorczych, która w niektórych przypadkach nie spełnia kryteriów "konieczności" i "proporcjonalności" określonych w unijnej Karcie Praw Podstawowych;
- powołanie rzecznika praw obywatelskich w Departamencie Stanu USA proponowane przez stronę amerykańską to krok naprzód, ale posłowie nie wierzą by zależny od władzy wykonawczej i wyposażony w zbyt małe uprawnienia rzecznik mógł skutecznie wykonywać swoje obowiązki;
- złożoność mechanizmu dochodzenia roszczeń, które Komisja i administracja USA powinny uczynić skuteczniejszym i przyjaźniejszym dla obywateli.

Parlament przypomina, że ramy prawne Tarczy Prywatności przyznają europejskim organom ochrony danych znaczącą rolę w rozpatrywaniu skarg w zakresie ochrony danych i zauważa, że są one uprawnione do zdecydowania o wstrzymaniu przekazywania danych. Zwraca też uwagę, że amerykański Departament Handlu ma obowiązek przyjmowania i rozpatrywania takich skarg.

Posłowie chcą też, by Komisja przeprowadzała okresowe oceny wydanej przez siebie decyzji określającej ochronę prywatności zapewnioną przez Tarczę Prywatności na poziomie zgodnym z unijnymi zasadami, w szczególności z nowymi przepisami dotyczącymi ochrony danych UE, które mają wejść w życie w ciągu dwóch lat.

Procedura: rezolucja nieustawodawcza

- **DEBATA: TRANSATLANTYCKI PRZEPLYW DANYCH**

W dniu 25 maja 2016 roku, podczas posiedzenia plenarnego PE, odbyła się debata na temat Tarczy prywatności, tj. przepływu danych za Atlantyk (transatlantyckiego), w obecności przedstawicieli Rady i Komisji.

Występujący w imieniu Rady minister **Koenders** podkreślił, że przywrócenie zaufania do transatlantyckich przepływów danych, zarówno w celach komercyjnych, jak i egzekwowania prawa, jest kluczowe i powinno się dokonać poprzez umowy ustanawiające odpowiednie systemy kontroli. Rada wyraziła nadzieję, że Komisja zapewni najwyższe standardy w zakresie ochrony danych i wkrótce przyjmie odpowiednie decyzje. Tzw. „umowa parasolowa” dotycząca wymiany danych w celu egzekwowania prawa zostanie podpisana w dniu 2 czerwca i będzie wymagać zgody PE.

Komisarz **Jourova** wyjaśniła, że podczas gdy mechanizm Tarczy prywatności nie jest idealny, jest najlepszym możliwym rozwiązaniem, jakie Komisja była w stanie uzyskać. Będzie przeprowadzany dokładny roczny proces przeglądu i istnieje możliwość aktywowania „klauzuli zawieszenia”, tj. wstrzymania przekazywania danych.

Podczas debaty pojawił się konsensus pomiędzy większością grup politycznych, w szczególności EPP, S & D, ALDE, ECR, EFDD. Posłowie z zadowoleniem przyjęli wysiłki Komisji i amerykańskiej administracji, mające na celu dokonanie znacznej poprawy systemu poprzez zastąpienie Bezpiecznej przystani (Safe harbour) Tarczą prywatności. Jednak wyrażano obawy w odniesieniu do amerykańskiego systemu prawnego i możliwości gromadzenia danych zbiorczych. PE wezwał Komisję do wynegocjowania dalszych udoskonaleń Tarczy prywatności w świetle obecnych braków.

W dniu 26 maja PE przyjął wspólny projekt rezolucji grup EPP, S & D, ALDE, ECR stosunkiem głosów 501 za, przy 119 głosach przeciw. Grupa Zielonych i GUE były bardziej krytyczne i zaproponowały poprawki, w szczególności w zakresie klauzuli zawieszenia, która nie zostały jednak przyjęte.

Występujący w imieniu Rady minister **Koenders** podkreślił, że to niezwykle ważne, aby upewnić się, że społeczeństwo ufa transatlantyckim przepływom danych. Muszą opierać się na odpowiednich ramach ochrony i silnych zabezpieczeniach. Przepływy transatlantyckie są zdecydowanie najważniejsze, zarówno w realizacji celów komercyjnych, jak i w celu egzekwowania prawa. Komisja powinna w pełni uwzględniać standardy określone przez orzecznictwo ETS, zapisane w Karcie praw podstawowych, a także w traktatach. Rada wyraziła nadzieję, że Komisja w szybkim tempie przyjmie projekt decyzji w sprawie odpowiedniej ochrony danych osobowych. Zapowiedział również, że podpisanie umowy parasolowej mającej celu wymiany danych do celów egzekwowania prawa zaplanowano na 2 czerwca podczas spotkania między UE i USA w obszarze WSiSW na poziomie ministerialnym w Amsterdamie, a po nim Rada zwróci się do PE, aby wyraził zgodę na zawarcie umowy. Podkreślił, że celem tej umowy - która sama w sobie nie stanowi podstawy do przekazywania danych osobowych - jest ustanowienie wspólnych i lepszych standardów ochrony danych w tej dziedzinie i, co ważniejsze, przewiduje ona dochodzenie roszczeń ws. praw obywateli UE na drodze sądowej.

Komisarz **Jourova** przypomniała, że Komisja pracuje nad przywróceniem zaufania do przepływów transatlantyckich od 2013 roku. Tarcza prywatności między UE a USA była negocjowana na bazie rekomendacji i kryteriów w sprawie *Schrems* z listopada 2013 r.¹ Jej zdaniem słabości systemu Safe Harbour (Bezpiecznej przystani) zostały przeanalizowane i zadowalająco poprawione, m.in. poprzez wprowadzenie bardziej proaktywnego monitorowania przez odpowiednie władze USA przestrzegania prawa przez amerykańskie firmy, zaproponowanie różnorodnych mechanizmów odwoławczych dostępnych dla osób fizycznych, poprzez uzyskanie pisemnych zapewnień i zobowiązań ze strony USA w sprawie ograniczeń i zabezpieczeń w zakresie dostępu do danych osobowych przez amerykańskie władze publiczne - co ważne obejmujących wyraźne zapewnienie, że nie będzie zbiorczych i dyskryminujących kontroli, a także stworzenie specjalnego mechanizmu mediacji. Funkcjonowanie tych ram będzie stale monitorowane i przewidziana jest możliwość zawieszenia decyzji w sprawie odpowiedniej ochrony danych osobowych w przypadku, gdy zobowiązania nie zostaną spełnione przez stronę amerykańską. Komisja obecnie pracuje nad swoim projektem decyzji w sprawie odpowiedniej ochrony danych osobowych - w

¹ <https://panoptykon.org/wiadomosc/koniec-bezpiecznej-przystani-poczatek-nowej-polityki-na-linii-ue-usa>

porozumieniu ze stroną amerykańską - w celu dostosowania jej do Artykułu 29 opinii WP (Data Protection Working Party) z dnia 13 kwietnia 2016 r. Gdy ten proces zostanie zakończony Komisja zmierza przyjąć projekt decyzji w sprawie odpowiedniej ochrony danych osobowych latem. Wezwała także PE do wsparcia umowy parasolowej, jako że przewiduje ona wyraźną poprawę aktualnej sytuacji.

- **Wystąpienia w imieniu grup politycznych:**

Występując w imieniu EPP poseł **Voss** (Niemcy) powiedział, że Tarcza prywatności jest pilnie potrzebna, aby zapewnić pewność prawną, w szczególności przedsiębiorstwom i jest niewątpliwie krokiem naprzód. Jedyną kwestią dyskusyjną pozostaje tak zwana "klauzula zawieszenia", która jego zdaniem nie jest konieczna, ponieważ Tarcza prywatności już przewiduje właściwe monitorowanie. Ufał, że Komisja wyciągnęła odpowiednie wnioski z poprzedniego systemu "Bezpiecznej przystani". Poseł **Boni** (Polska) z zadowoleniem przyjął porozumienie w sprawie Tarczy prywatności i powiedział, że nastąpiła wyraźna poprawa. Wezwał Komisję do regularnego przeglądu jego stosowania w praktyce.

Występując w imieniu S & D poseł **Weidenholzer** (Austria) uznał, że Tarcza prywatności stanowi próbę naprawienia wielu braków, które dobitnie pokazała sprawa *Schremsa*, co pochwalił jako pozytywny przykład aktywności społeczeństwa obywatelskiego, jednak jego zdaniem pewne wątpliwości nadal się utrzymują a decyzja może nadal być kwestionowana przed ETS. To nie jest korzystne dla wizerunku UE jako ustawodawcy, ani dla przemysłu. Niedawno wrócił z delegacji komisji LIBE do Stanów Zjednoczonych i miał wrażenie, że obecnie jest większe zrozumienie w USA dla stanowiska UE. Jego zdaniem większy postęp powinien zostać osiągnięty w odniesieniu do sytuacji obywateli państw trzecich przebywających w UE.

Eurodeputowana **Gomes** (Portugalia) powiedziała, że to ważne, aby kontynuować dialog ze Stanami Zjednoczonymi w celu dalszej poprawy ram, które na obecnym etapie są wciąż powodem do poważnych obaw. Eurodeputowany **Aguilar** (Hiszpania) wezwał Komisję do zachowania czujności w monitorowaniu prawidłowego stosowania ograniczeń i gwarancji udzielonych przez stronę amerykańską.

Występująca w imieniu ECR eurodeputowana **Stevens** (Belgia) przypomniała, że USA są ważnym partnerem strategicznym i handlowym. Jest zatem niezwykle ważne, aby system Tarczy prywatności był jak najszybciej operacyjny, biorąc pod uwagę wymagania ETS.

Eurodeputowane **Tomasic** (HR) i **McClarkin** (Wielka Brytania) z zadowoleniem przyjęły reformy podejmowanych przez stronę amerykańską, aby poprawić ochronę danych płynących

z UE do USA. Eurodeputowana McClarkin wyraziła również nadzieję, że będzie to miało dalszy pozytywny wpływ na negocjacje ws. TTIP i TISA.

Występując w imieniu ALDE, eurodeputowana **in 't Veld** (Holandia) nie była przekonana, że wynegocjowana umowa będzie wystarczająca w świetle orzecznictwa ETS. Ponadto te wątpliwości zostały wyrażone w artykułach 29 i 31 WP, EDPS a także innych ekspertów prawnych. Jej zdaniem obecna umowa stanowi pozytywną poprawę, ale dalsze udoskonalenia są nadal potrzebne po stronie Stanów Zjednoczonych.

Występując w imieniu GUE eurodeputowana **Ernst** (Niemcy) podkreśliła swój krytyczny stosunek do Tarczy prywatności i poparła włączenie klauzuli wygaśnięcia. Proponowany system nie będzie w wystarczającym stopniu chronił obywateli i nie może być egzekwowany w praktyce. Demokracja i prawa podstawowe powinny jej zdaniem być lepiej chronione.

Występując w imieniu Zielonych eurodeputowany **Albrecht** (Niemcy) podkreślił, że mimo pewnej poprawy w ograniczonym zakresie w umowie wynegocjowanej przez Komisję, system prawny USA zasadniczo nie zmienił się i nie przewiduje odpowiednich zabezpieczeń w zakresie ochrony danych osobowych. Był zdania, że to ważne, aby wstawić klauzulę wygaśnięcia w celu renegeacji decyzji za 4 lata, po tym jak nowe rozporządzenie o ochronie danych zostanie przyjęte.

Występując w imieniu EFDD eurodeputowana **Beghin** (Włochy) powiedziała, że dane osobowe obywateli UE zostały użyte jako towar w USA i obywatele UE zostali pozbawieni jakiegokolwiek kontroli nad tym procesem. Ponadto służby wywiadowcze USA również wykorzystują te dane dla celów profilowania oraz je zapisują. Przypomniała, że nawet posłowie byli śledzeni w przeszłości. Osiągnięte porozumienie ws. Tarczy prywatności nie spełnia wymogów określonych w orzecznictwie. Z oczywistych względów Komisja chce rozwiązać ten problem przed uzgodnieniem TTIP, gdyż umowa TTIP w znacznym stopniu zwiększy transatlantyckie przepływy danych. Eurodeputowany **Batten** (Wielka Brytania) ogłosił, że delegacja UKIP będzie głosowała przeciwko rezolucji, ponieważ uznała, że wszelkie tego typu przepisy powinny pozostać w gestii demokratycznego państwa narodowego.

W swoich uwagach końcowych komisarz **Jourova** potwierdziła, że mechanizm Tarczy prywatności nie jest doskonały, ale podkreśliła, że istnieją obiektywne powody, dla których Komisja nie mogła osiągnąć więcej. Z pewnością nie było w kompetencji Komisji, aby zmienić porządek prawny USA. Jeśli chodzi o dostęp do danych osobowych przez służby wywiadowcze, wskazała na brak kompetencji UE lub Komisji dotyczących tej kwestii w samej Europie. Rzeczywiście orzeczenie ws. *Schrems* pomogło Komisji w negocjacjach z

USA, w tym zakresie, że Tarcza prywatności została dostosowana do wymagań określonych w wyroku. Wezwała także PE do wsparcia umowy parasolowej, gdyż odgrywa ważną rolę we wzmacnianiu współpracy między UE i USA w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych i bezpieczeństwa.

Minister **Koedners** podkreślił, że Tarcza prywatności i umowa parasolowa mają na celu zagwarantowanie niezbędnych zabezpieczeń w celu przywrócenia zaufania obywateli do transatlantyckich przepływów danych i wezwał PE do rozważenia pozytywnych aspektów tych porozumień.

7. ROLNICTWO - Debata: Jak ratować producentów przed spadającymi cenami mleka

W związku z załamaniem cen mleka na terenie UE i brakiem widoków na szybką poprawę sytuacji, posłowie pytali komisarza Phila Hogana o działania wspomagające producentów mleka oraz o stabilizację ich dochodów podczas debaty w dniu 26 maja br. Kryzysowi sprzyja, między innymi, rosyjskie embargo na import z UE, wygaśnięcie kwot na produkcję mleka w 2015 i spadek popytu globalnego.

Posłowie zwrócą się również do Rady z pytaniem, dlaczego, w niektórych państwach członkowskich UE, producenci mleka nie korzystają z niedawno zdobytych uprawnień, pozwalających im na łączenia sił w organizacjach producentów i negocjowanie cen dostaw

• Kontekst

Podczas debaty plenarnej, 12 kwietnia posłowie wzywali do pilnego wprowadzenia ulg dla producentów mleka, reform strukturalnych, dzięki którym zwiększyłaby się ich odporność na zawirowania na rynkach oraz zapewnienie im uczciwej płacy.

W lipcu 2015, Parlament wzywał również do stworzenia mechanizmów chroniących producentów mleka przed nadużyciami na rynku oraz nalegał na zwiększenie roli odgrywanej przez Obserwatorium Rynku Mleka, aby umożliwić mu publikację ostrzeżeń o kryzysie oraz zalecanych działań.

**Opracowała:
dr Magdalena Skulimowska²**

² Na podstawie informacji PE i debat podczas sesji PE.